

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. maj 2013
Kontor: Sikkerheds- og Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0037-0038
Dok.: 756139

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 3 (L 161), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 23. april 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 3 (L 161) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i skemaform redegøre for de samlede regler, der gælder for PET’s virke udover lovforslaget, herunder retsplejelovens regler, straffeloven, folkeretten, samt redegøre for, hvilke kontrolorganer, der i hvert tilfælde kontrollerer PET’s overholdelse af reglerne?”

Svar:

1. Politiets Efterretningstjeneste er en del af det danske politi, og tjenestens virksomhed er derfor som udgangspunkt omfattet af de samme regler, herunder af folkeretlig karakter, som gælder for den øvrige del af politiet. Efterretningstjenesten skal således – i lighed med det øvrige politi – iagttage reglerne i bl.a. retsplejeloven, straffeloven, politiloven og forvaltningsloven.

For så vidt angår retsplejeloven skal Justitsministeriet henvise til lovforslagets § 6, hvoraf det udtrykkeligt fremgår, at retsplejelovens regler også gælder for Politiets Efterretningstjenestes efterforskning og tvangsindgreb mv.

Formålet med bestemmelsen er at understrege, at bestemmelserne i §§ 3-5 om efterretningstjenestens adgang til at tilvejebringe oplysninger og indlede undersøgelser ikke giver tjenesten en selvstændig hjemmel til at iværksætte en strafferetlig efterforskning eller tvangsindgreb mv.

For en nærmere gennemgang af retsplejelovens regler om efterforskning og tvangsindgreb mv. henvises til betænkning nr. 1529/2012 om PET og FE, kapitel 7, afsnit 6.2, side 304 ff.

2. For så vidt angår kontrollen med Politiets Efterretningstjeneste kan Justitsministeriet oplyse, at der med loven nedsættes et uafhængigt tilsyn til afløsning af Wamberg-udvalget. Tilsynet skal føre kontrol med, at Politiets Efterretningstjeneste behandler personoplysninger i overensstemmelse med de regler, som er fastsat i lovforslagets §§ 3 og 4 (om indsamling og indhentning af oplysninger) og §§ 7-11 (om behandling og videregivelse af personoplysninger).

Det vil derimod ikke høre til tilsynets opgaver at påse, om Politiets Efterretningstjeneste udfører sine opgaver på en hensigtsmæssig måde, herunder hvordan tjenesten prioriterer sine operative og efterforskningsmæssige

ressourcer, da dette beror på en politifaglig vurdering. Tilsynet vil af samme grund ikke kunne føre tilsyn med, hvornår og mod hvem Politiets Efterretningstjeneste beslutter af indlede en undersøgelsessag.

Det betyder imidlertid ikke, at tilsynet vil være afskåret fra at reagere, hvis det bliver opmærksom på uregelmæssigheder, som falder uden for dets kompetence. Spørgsmålet er nærmere behandlet i bemærkningerne til lovforslagets § 18. Heraf fremgår, at hvis tilsynet i forbindelse med sit virke bliver opmærksom på uregelmæssigheder, som falder uden for dets kompetence, kan det – hvis forholdets karakter tilsiger dette – rette henvendelse til rette myndighed og gøre opmærksom herpå. Tilsynet kan forinden undersøge, om det umiddelbart kan afkræftes, at Politiets Efterretningstjeneste har handlet uden for rammerne af sin virksomhed, og kan i den forbindelse stille spørgsmål til efterretningstjenesten herom. Som eksempel kan nævnes, at tilsynet kan rette henvendelse til Justitsministeriet, hvis tilsynet bliver opmærksom på, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt et af Politiets Efterretningstjeneste foretaget indgreb i meddelelseshemmeligheden (f.eks. telefonaflytning) holder sig inden for rammen af den foreliggende retskendelse herom.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at Politiets Efterretningstjeneste – udover tilsynets kontrol – også fremover vil være undergivet kontrol fra en række andre instanser.

Justitsministeren fører på regeringens vegne tilsyn med Politiets Efterretningstjeneste, og tjenesten er undergivet ministerens instruktioner. Det følger i den forbindelse af lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 5, at efterretningstjenesten er forpligtet til at holde justitsministeren orienteret om forhold af betydning for landets indre sikkerhed, om forhold af væsentlig betydning inden for tjenestens virksomhed og om vigtige enkeltsager.

Efterretningstjenestens virksomhed er desuden omfattet af den almindelige adgang til domstolsprøvelse af forvaltningen, jf. grundlovens § 63 (om øvrighedsmyndighedens grænser). Såvel forvaltningsakter, der tilsigter at have retsvirkninger, som faktiske handlinger, antages at være omfattet af bestemmelsen. Spørgsmål om efterretningstjenestens virksomhed vil således kunne prøves ved domstolene, hvis de almindelige procesforudsætninger i øvrigt er opfyldt.

Som nævnt i pkt. 1 er Politiets Efterretningstjeneste derudover som udgangspunkt omfattet af de almindelige regler i retsplejeloven om efter-

forskning og straffeprocessuelle indgreb. Sådanne foranstaltninger kan derfor – som hidtil – kun iværksættes, hvis betingelserne i retsplejeloven, herunder kravet om retskendelse, er opfyldt.

Politiets Efterretningstjeneste er desuden underlagt kontrol fra Den Uafhængige Politiklagemyndighed, der undersøger og træffer afgørelse vedrørende klager over politipersonalets adfærd i tjenesten. Endvidere skal anmeldelser om strafbare forhold, der er begået af politipersonale i tjenesten indgives til politiklagemyndigheden. Udtrykket ”politipersonale” omfatter både det politiuddannelse personale og juridiske medarbejdere hos Politiets Efterretningstjeneste.

Efterretningstjenesten er endvidere omfattet af Folketingets Ombudsmand kompetence. Ombudsmanden har i flere tilfælde behandlet sager vedrørende efterretningstjenesten. Disse sager har navnlig vedrørt spørgsmålet om indsigt i tjenestens registre.

Udgifterne til Politiets Efterretningstjeneste, herunder til løn mv., er omfattet af den almindelige revision af politiets regnskaber, som foretages af Rigsrevisionen i samarbejde med Rigspolicehens revisionsafdeling. En del af efterretningstjenestens regnskaber, f.eks. dem, der vedrører dækning af kilders omkostninger, er undergivet en særlig revisionsprocedure, der indebærer en mere fuldstændig revision af udgifterne.

Endelig vil den parlamentariske kontrol med Politiets Efterretningstjeneste blive styrket med det samtidigt fremsatte lovforslag til ændring af lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester (L 162).